

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla)

20 ta' Diċembru 2017 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni diretta – Libertà ta' stabbiliment – Direttiva 90/435/CEE – Artikolu 1(2) – Artikolu 5 – Kumpannija omm – Holding – Taxxa f'ras il-għajn ta' profitti mqasma lil kumpannija omm holding mhux residenti – Eżenzjoni – Evażjoni, evitar u abbuż f'materja fiskali – Preżunzjoni”

Fil-Kawżi magħquda C-504/16 u C-613/16,

li għandhom b'ala sużżett talbiet għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Finanzgericht Köln (il-Qorti tal-Finanzi ta' Köln, il-Ġermanja), permezz ta' deċiżjonijiet tat-8 ta' Lulju u tal-31 ta' Awwissu 2013, li waslu l-Qorti tal-Ġustizzja rispettivament fit-23 ta' Settembru u t-28 ta' Novembru 2016, fil-proċeduri

Deister Holding AG, li kienet Traxx Investments NV (C-504/16),

Juhler Holding A/S (C-613/16)

vs

Bundeszentralamt für Steuern,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla),

komposta minn C. G. Fernlund (Relatur), Proident tal-Awla, J.C. Bonichot u E. Regan, Inmħallfin,

Avukat ġenerali: M. Campos Sánchez-Bordona,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Deister Holding AG, minn J. Schönfeld u C. Süß, Rechtsanwältin,
- għal Juhler Holding A/S, minn A. Stange, Rechtsanwalt,
- għall-Gvern Ġermani, minn T. Henze u R. Kanitz, b'ala aġenti,
- għall-Gvern Franġiż, minn D. Colas, kif ukoll minn E. de Moustier u S. Ghiandoni, b'ala aġenti,
- għall-Gvern Svediż, minn A. Falk, C. Meyer-Seitz u H. Shev, kif ukoll minn F. Bergius u L. Swedenborg, b'ala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn W. Roels u M. Wasmeier, b'ala aġenti,

– wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talbiet g?al de?i?joni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikoli 49TFUE kif ukoll tal-Artikolu 1(2) u tal-Artikolu 5 tad-Direttiva tal-Kunsill 90/435/KEE tat-23 ta' Lulju 1990 dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali u sussidjarji ta' Stati Membri differenti (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 147), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/98/KE tat-20 ta' Novembru 2006 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 2, p. 3) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva ommijiet-sussidjarji”).

2 Dawn it-talbiet ?ew ippre?entati fil-kuntest ta' kaw?i bejn rispettivament Deister Holding AG, li kienet Traxx Investments NV (iktar 'il quddiem “Traxx”), u Juhler Holding A/S u, min-na?a l-o?ra, il-Bundeszentralamt für Steuern (l-Uffi??ju ?entrali Federali tat-Taxxi, il-?ermanja), dwar ir-rifjut ta' dan tal-a??ar li je?enta mit-taxxa f'ras il-g?ajn id-dividendi ri?evuti mis-sussidjarji ?ermani?i tag?hom.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 It-tielet u l-?ames premessa tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji tistipula:

“Billi d-dispo?izzjonijiet e?istenti tat-taxxa li jirregolaw ir-relazzjonijiet bejn il-kumpanniji ?enituri u s-sussidjarji tag?hom fl-Istati Membri differenti ivarjaw b'mod apprezzabbli minn Stat Membru g?all-ie?or u huma ?eneralment inqas vanta??u?i minn dawk li japplikaw g?all-kumpanniji ?enituri u s-sussidjarji fl-istess Stat Membru; billi l-kooperazzjoni bejn il-kumpanniji ta' Stati Membri differenti ti?i b'hekk ?vanta??ata meta mqabbla mal-kooperazzjoni bejn il-kumpanniji fl-istess Stat Membru; billi huwa me?tie? li ji?i eliminat dan l-i?vanta?? bid-d?ul ta' sistema komuni sabiex tiffa?ilita r-raggruppament tal-kumpanniji;

[...]

Billi huwa barra minn hekk me?ie?, sabiex ti?i ?gurata n-newtralità fiskali, illi l-profitti li kumpanija sussidjarja tqassam lill-kumpanija ?enitur tag?ha ji?u e?entati mit-taxxa [...]

4 L-Artikolu 1 ta' din id-direttiva jipprevedi:

“1. Kull wie?ed mill-Istati Membri g?andu japplika din id-Direttiva:

– g?at-tqassim tal-qlig? ir?evut mill-kumpanji ta' dan l-Istat li jkun ?ej mill-kumpanniji sussidjarji fl-Istati Membri l-o?ra,

– g?at-tqassim tal-qlig? mill-kumpanniji ta' dan l-Istat lill-kumpanniji fl-Istati Membri l-o?ra li tag?hom il-kumpanniji ta' l-Istat ta' l-ewwel ikunu sussidjarji,

[...]

2. Din id-Direttiva ma g?andhiex tipprekludi l-applikazzjoni ta' dispo?izzjonijiet nazzjonali jew dawk imsejsa fuq ftehim me?tie?a g?all-prevenzjoni tal-frodi jew l-abbu?.”

5 L-Artikolu 2 ta' din id-direttiva jipprovdi:

“Għall-għanijiet ta' din id-Direttiva, ‘kumpannija ta' Stat Membru’ għandha tfisser kull kumpannija li:

a) tiegħu waħda mill-għanijiet elenkati fil-lista fl-Anness ta' ma' hawn;

b) skond il-liġijiet tat-taxxi ta' Stat Membru hija kkunsidrata b'ala residenti f'dan l-Istat għall-għanijiet tat-taxxa u, skond it-termini ta' ftehim dwar it-taxxa doppja konkluż ma Stat terz, ma tkunx ikkunsidrata b'ala residenti barra mill-Komunità għall-għanijiet tat-taxxa;

?) barra minn hekk, tkun bla għal waħda mit-taxxi li jgħajjin, mingħajr il-possibbiltà tal-għajja jew li tiġi eżentata minnhom:

[...]

– Selskabsskat fid-Danimarka,

– il-Körperschaftsteuer fir-Repubblika Federali tal-Ġermanja,

[...]

– il-vennootschapsbelasting fl-Olanda,

[...]”

6 L-Artikolu 3 ta' din l-istess direttiva tistabbilixxi:

“1. Għall-għanijiet ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva:

a) l-istatus tal-kumpannija parent għandu jiġi attribwit għall-inqas lil kull kumpannija ta' Stat Membru li twettaq il-kondizzjonijiet iddikjarati fl-Artikolu 2 u li jkollha sehem minimu ta' 20 % fil-kapital ta' kumpannija ta' Stat Membru ieor li jwettaq l-istess kondizzjonijiet;

dan l-istatus għandu jiġi attribwit ukoll, ta't l-istess kondizzjonijiet, lil kumpannija ta' Stat Membru li jkollha s-sehem ta' 20 % ta' kumpannija ta' l-istess Stat Membru, mi'mum fl-intier tiegħu jew f'parti minnu minn stabbiliment permanenti tal-kumpannija ta' qabel lokata fi Stat Membru ieor;

mill-1 ta' Jannar 2007 il-perġentwal minimu tas-sehem għandu jkun ta' 15 %;

mill-1 ta' Jannar 2007 [2009] il-perġentwal minimu tas-sehem għandu jkun ta' 10 %;

b) ‘sussidjarja’ għandha tfisser dik il-kumpannija li l-kapital tagħha jinkludi s-sehem riferit fil-(a).

2. B'ala deroga mill-paragrafu 1, l-Istati Membri għandu jkollhom il-għajja li:

– jibdlu, permezz ta' ftehim bilaterali, il-kriterju ta' għajja ta' sehem fil-kapital bil-kriterju ta' għajja ta' sehem bid-drittijiet għall-vot,

– li ma japplikawx din id-Direttiva għall-kumpanniji ta' dan l-Istat Membru li għal perjodu ta' għajja mhux interrott ta' mill-inqas sentejn rigward i' għajja ta' l-ishma li jikkwalifikawhom b'ala kumpanniji għenitur jew għal dawk mill-kumpanniji tagħhom li fihom kumpannija ta' Stat Membru ieor ma jgħommu ishma minn dawn għal-perjodu ta' għajja mhux interrott ta' mill-inqas sentejn.”

7 Skont l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji:

“Il-profitti li sussidjarja tqassam lill-kumpannija parent g?andhom ikunu e?entati mit-taxxa f’ras il-g?ajn.”

8 L-anness ta’ din id-direttiva, intitolat “Lista ta’ Kumpanniji Msemmija fl-Artikolu 2(1)(A)”, issemmi:

“a) kumpanniji inkorporati ta?t ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2157/2001 tat-8 ta’ Ottubru 2001 dwar l-Istatut ta’ kumpannija Ewropea (SE) [?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 11 Vol. 36, p. 194] u d-Direttiva tal-Kunsill 2001/86/KE tat-8 ta’ Ottubru 2001 li tissupplimenta l-Istatut g?al kumpannija Ewropea rigward l-involviment tal-?addiema [?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 4, p. 272] u so?jetajiet kooperattivi inkorporati ta?t ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1435/2003 tat-22 ta’ Lulju 2003 dwar l-Istatut g?al So?jetà Kooperattiva Ewropea (SCE) [?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 17, Vol. 1, p. 280] u d-Direttiva tal-Kunsill 2003/72/KE tat-22 ta’ Lulju 2003 li tissupplementa l-Istatut g?al So?jetà Kooperattiva Ewropea fir-rigward ta’ l-involviment ta’ l-impjegati [?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 4, p. 338];

[...]

e) kumpanniji ta?t il-li?i Dani?na mag?rufa b?ala ‘aktieselskab’ u ‘anpartsselskab’. Kumpanniji o?ra so??etti g?at-taxxa ta?t l-Att dwar Taxxa Korporattiva, safejn id-d?ul taxxabli tag?hom ji?i kkalkulat u intaxxat skond irregoli tal-le?islazzjoni tat-taxxa ?enerali applikabli g?al ‘aktieselskaber’;

f) kumpanniji ta?t il-li?i ?ermani?na mag?rufa b?ala ‘Aktiengesellschaft’, ‘Kommanditgesellschaft auf Aktien’, ‘Gesellschaft mit beschränkter Haftung’, ‘Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit’, ‘Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaft’, ‘Betriebe gewerblicher Art von juristischen Personen des öffentlichen Rechts’, u kumpanniji o?ra kostitwiti ta?t il-li?i ?ermani?na so??etti g?at-taxxa korporattiva ?ermani?na;

(g) kumpanniji ta?t il-li?i Olandi?na mag?rufa b?ala ‘naamloze vennootschap’, ‘besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid’, ‘Open commanditaire vennootschap’, ‘Coöperatie’, ‘onderlinge waarborgmaatschappij’, ‘Fonds voor gemene rekening’, ‘vereniging op coöperatieve grondslag’, ‘vereniging welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreedt’, u kumpanniji o?ra kostitwiti ta?t il-li?i Olandi?na so??etti g?at-taxxa korporattiva Olandi?na;

[...]

Id-dritt ?ermani?

9 L-Einkommensteuergesetz (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq id-D?ul), fil-ver?joni tag?ha applikabli fid-data tal-fatti tal-kaw?a fil-kaw?a prin?ipali (iktar ‘il quddiem l-”EStG”), tipprovdi fl-Artikolu 36 tieg?u:

“(1) ?lief kif provdut xort’o?ra f’din il-li?i, it-taxxa fuq id-d?ul tit?allas fl-a??ar tal-perijodu ta’ tassazzjoni.

(2) G?andu jsir tpa?ija fuq it-taxxa fuq id-d?ul fuq:

1. il-pagamenti m?allsa fir-rigward tat-taxxa fuq id-d?ul g?all-perijodu tat-taxxa (Artikolu 37);
2. it-taxxa fuq id-d?ul mi?bura permezz ta’ taxxa minn ras il-g?ajn, sa fejn din taffettwa d-d?ul

ikkunsidrat għall-iskop li tiġi stabbilita t-taxxa jew id-d?ul li, skont l-Artikolu 3(40) ta' din il-liġi, jew it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8b(1) u (6) tal-Körperschaftssteuergesetz [il-Liġi dwar it-Taxxa fuq id-D?ul tal-Kumpanniji] ma għandhomx jitqiesu fil-kalkolu tad-d?ul u fejn ir-rimbors ma ntalabx jew ma sarx. It-taxxa fuq id-d?ul miġbura permezz ta' tnaqqis fiskali ma hijiex attribwibbli jekk id-dikjarazzjoni msemmija fl-Artikolu 45(a)(2) u (3) ma jietx sottomessa. Fil-każijiet imsemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8b(6) tal-Liġi dwar it-Taxxa fuq id-D?ul tal-Kumpanniji, huwa biżżejjed, sabiex it-tpaqija ssir, li jiġi prodott iż-żertifikat imsemmi fl-Artikolu 45a(2) jew (3), ma?ru? lill-kreditur tad-d?ul mill-kapital.

(3) L-ammonti tat-taxxa msemmija fit-tieni subparagrafu (2) tal-paragrafu 2 għandhom jiġu arrotondati għall-euro. Fir-rigward tat-taxxi minn ras il-għajn, l-ammonti totali ta' taxxa wa?da hija arrotondata.

(4) Jekk jirriżulta, wara għadd, eżess għad-detriment tal-persuna taxxabli, dan tal-a?ar (il-persuna taxxabli) irid iġallas immedjatament sa fejn l-eżess jikkorrispondi għal taxxa f'ras il-għajn fuq id-d?ul di?à pagabbli, i?da li għadu ma t?allasx; f'każijiet o?ra, huwa għandu jit?allas fix-xahar ta' wara l-avvi? tat-taxxa (?las finali). Jekk jirriżulta, wara għadd, li hemm eżess favur il-persuna taxxabli, dan l-eżess għandu jit?allas wara n-notifika tal-avvi? tat-taxxa. [...]"

10 L-ewwel subparagrafu (1) tal-Artikolu 43(1) tal-EStG jipprevedi:

"Il-kategoriji li j?ejjin ta' d?ul tal-kapital domestiku u, fil-każijiet imsemmija fil-punt 6, fil-punt 7(a) u fil-punti 8 sa 12, kif ukoll fit-tieni sentenza, minn sors barrani, jagħtu lok għal taxxa minn ras il-għajn:

1. d?ul mill-kapital skont it-tifsira tal-Artikolu 20(1)(1) u (2). Dan il-punt għandu japplika *mutatis mutandis* għal d?ul minn kapital, fis-sens tal-l-ewwel sentenza (2)(a) tal-Artikolu 20(2), u tieni sentenza tal-punt 2;

[...]"

11 Skont l-Artikolu 43b(1) tal-EStG, fuq talba tal-persuna taxxabli, it-taxxa fuq id-d?ul ta' kapital ma tkunx imposta fuq id-d?ul ta' kapital, fis-sens tal-Artikolu 20(1)(1) tal-EStG, ri?evuti kumpannija omm li la s-sede u lanqas it-tmexxija tagħha ma jinsabu fit-territorju nazzjonali u jiġu mid-distribuzzjoni ta' dividendi ta' sussidjarja.

12 Skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 43b(2) tal-EStG, huwa mifhum b' "kumpannija omm" fis-sens tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu 43b, kumpannija li tissodisfa l-kundizzjonijiet stipulati fl-Anness 2 ta' din il-liġi u li, skont l-Artikolu 3(1)(a) tad-Direttiva [90/435], kif emendata bid-Direttiva [2006/98], fiż-żmien tal-?olqien tat-taxxa fuq id-d?ul fuq id-d?ul minn kapital skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 44(1) tal-EStG tista' turi li hija għandha fil-kapital tas-sussidjarja sehem dirett ta' 15 % mill-inqas.

13 Ir-raba' subparagrafu tal-Artikolu 43b(2) tal-EStG jipprevedi li għandu jintwera wkoll li s-sehem in?amm mingħajr interruzzjoni għal tnaqqis il-xahar.

14 L-Artikolu 50d(3) tal-EStG jipprovdi:

"Kumpannija barranija ma hijiex intitolata għal tnaqqis, s?i? jew parzjali, ta't il-paragrafi 1 jew 2 fejn l-ishma f'din il-kumpannija huma mi?muma minn persuni li ma jkunux intitolati għal rimbors jew l-eżenzjoni jekk ir?evew d-d?ul direttament, u

(1) ma jkunx hemm ra?unijiet ekonomi?i jew ra?unijiet importanti o?ra li jiġ?ustifikaw l-involvement tal-kumpannija barranija jew

(2) li l-kumpannija omm barranija ma tkunx ti?enera iktar minn 10 % tad-d?ul gross totali

tagħha għas-sena finanzjarja kkonfermata permezz tal-attività ekonomika tagħha stess jew

(3) meta l-kumpanija barranija ma tkunx tipparte f'attività ekonomika ġenerali ma' imprija adegwament organizzata fid-dawl tal-għan soġjali tagħha.

Hija biss is-sitwazzjoni tal-kumpanija barranija li hija deġiva; peress li l-karatteristiċi organizzattivi, ekonomiċi jew karatteristiċi oħra importanti tal-imprija li għandhom rabtiet mal-kumpanija barranija (l-Artikolu 1(2) tal-Außensteuergesetz (il-Liġi dwar ir-Relazzjonijiet Fiskali mal-Barranin)) ma humiex ikkunsidrati. Ma hemmx attività ekonomika proprja meta l-kumpanija barranija tiegħu d'ul gross mill-estjoni ta' attivi jew tittrasferixxi l-attivitàjiet prinċipali tagħha lil terzi. [...]”

15 L-Artikolu 42 tal-Abgabenordnung (il-Kodiċi tat-Taxxi) jistabbilixxi:

“(1) Il-liġi tat-taxxa ma tistax tiġi evitata b'użu abbużiv ta' skemi previsti mil-leġiżlazzjoni. Jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti minn dispożizzjoni fiskali sabiex tiġi miqjeda l-evitar tat-taxxa jkunu ssodisfatti, il-konsegwenzi legali huma ddeterminati mill-imsemmija dispożizzjoni. F'każijiet oħra fejn iġi stabbilit abbuż, fis-sens tal-paragrafu 2, it-taxxa dovuta għandha titallas ta't l-istess kundizzjonijiet b'al ta't l-iskema ġuridika xierqa għat-tranżazzjonijiet ekonomiċi.

(2) Jitwettaq abbuż fejn tintgħael skema legali mhux xierqa, li jagħti lill-persuna taxxabbli jew lil terz benefiċċju tat-taxxa mhux previst mil-liġi fir-rigward tal-konsegwenzi ta' skema ġuridika xierqa. Din ir-regola ma tapplikax jekk il-persuna taxxabbli tistabbilixxi l-eżistenza ta' raġunijiet mhux fiskali għall-għala tal-arranġament, li għandha titqies fid-dawl tas-sitwazzjoni kollha tagħha.”

Il-kawżi prinċipali u d-domandi preliminari

16 Mid-deċiżjoni tar-rinviju dwar il-Kawża C/504/16 jirriżulta li Deister Holding hija s-sussegur universali ta' Traxx, li kellha s-sede tagħha fil-Pajjiżi l-Baxxi. L-attività ta' din il-kumpanija tal-aqwar kienet prinċipalment tikkonsisti f'li omm ishma f'diversi kumpaniji stabbiliti fi Stati differenti u li tiġura l-finanzjament tagħhom, fosthom billi tipprovdi self lil kumpaniji tal-grupp ikkonfermat.

17 Mill-2005, Traxx kellu sehem ta' 26.5 % għall-inqas f'Deister elektronik GmbH, kumpanija rregolata mid-dritt ġermani. Minn Marzu 2007, Traxx kellha uffiċċju mikri fil-Pajjiżi l-Baxxi u impjegat iġew kollaboraturi matul l-2007 u l-2008. L-uniku azzjonist ta' Traxx, is-Sur Stobbe, kien iddomiċiljat fil-ġermanja.

18 Fid-19 ta' Novembru 2007, Deister elektronik qassmet dividendi lil Traxx, li fuqhom l-ewwel waqda minn dawn il-kumpaniji iġabret it-taxxa fuq id-d'ul tal-kapital u s-suppliment u iġallas l-ammonti ta' dawn lill-amministrazzjoni fiskali. Fis-16 ta' Mejju 2008, Traxx talbet li din id-distribuzzjoni ta' dividendi tiġi eżentata minn din it-taxxa u suppliment.

19 Peress li din l-amministrazzjoni opponiet deċiżjoni li tiġad din it-talba kif ukoll għall-ilment imressaq kontra din id-deċiżjoni, Deister Holding b'ala sussegur legali ta' Traxx, ipprezentat rikors kontra dawn id-deċiżjonijiet quddiem il-Finanzgericht Köln (il-Qorti tal-Finanzi ta' Köln, il-ġermanja), billi invokat l-inkompatibbiltà tal-leġiżlazzjoni inkwistjoni mal-libertà ta' stabbiliment u d-Direttiva ommijiet-sussidjarji.

20 Mid-de?i?joni tar-rinviju dwar il-Kaw?a C-504/16 jirri?ulta li Juhler Holding hija kumpannija holding li g?andha s-sede tag?ha fid-Danimarka. Il-kapital ta' din tal-a??ar huwa mi?mum 100 % minn Juhler Services Limited, kumpannija rregolata mid-dritt ?iprijott. L-azzjonist uniku ta' din l-a??ar kumpannija hija persuna fi?ika stabbilita f'Singapor.

21 Juhler Holding g?andha ishma f'iktar minn 25 sussidjarja, li w?ud minnhom g?andhom ukoll is-sede tag?hom fid-Danimarka, Stat Membru fejn hija stabbilita. Il-grupp ikkon?ernat jipprovdi provvisti ta' servizzi ta' persunal disponibbli, g?al terz tal-volum tag?hom f'dan l-Istat Membru. Mis-sena 2003, Juhler Holding kellha sehem ta' 100 % fil-kapital ta' temp-team Personal GmbH, kumpannija stabbilita fil-?ermanja.

22 Minn din id-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li Juhler Holding kellha, barra minn hekk, patrimonju immobbiljari, li din il-kumpannija hija responsabbli g?all-kontroll finanzjarju tal-grupp, sabiex ittejjeb l-ispi?a ta' interessi ta' din tal-a??ar, li hija tissorvelja u tikkontrolla r-ri?ultati tas-sussidjarji varji tag?ha u li g?andha linja tat-telefon u indirizz elettroniku. Fuq is-sir internet ta' dan il-grupp, hija tinsab fost il-kuntatti. Min-na?a l-o?ra, din il-kumpannija ma g?andhiex l-uffi??ji tag?ha stess. Jekk me?tie?, tu?a bini, tag?mir u persunal minn kumpaniji o?ra tal-istess grupp. Fl-a??ar nett, id-direttur ta' Juhler Holding huwa wkoll membru tal-bordijiet ta' diversi kumpaniji tal-istess grupp.

23 Matul l-2011, Juhler Holding ir?eviet dividendi minn temp-team Personal. Peress li dawn id-dividendi kienu su??etti g?al taxxa minn ras il-g?ajn kif ukoll g?as-suppliment ta' solidarjetà, l-ewwel wa?da minn dawn il-kumpaniji talbet ir-rimbors. Peress li l-amministrazzjoni fiskali opponiet de?i?joni li ti??ad din it-talba u l-ilment imressaq kontra din id-de?i?joni, Juhler Holding ippre?entat rikors kontra dawn id-de?i?jonijiet quddiem il-Finanzgericht Köln (il-Qorti tal-Finanzi ta' Köln), billi invokat l-inkompatibbiltà tal-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali bil-libertà ta' stabbiliment u d-Direttiva ommijiet-sussidjarji.

24 Fir-rigward tal-le?i?lazzjoni applikabbli fi?-?ew? kaw?i prin?ipali, il-qorti tar-rinviju tispe?ifika, fl-ewwel lok, li kuntrarjament g?all-opinjoni tal-amministrazzjoni fiskali, huwa l-Artikolu 50d(3) tal-EStG fil-ver?joni li tirri?ulta mill-Jahressteuergesetz 2007 (il-Li?i Fiskali Annwali tal-2007), tat-13 ta' Di?embru 2006 (BGBl. 2006–I, p. 2878), li tapplika. Barra minn hekk, f'ka? ta' inkompatibbiltà ta' dan l-artikolu mad-dritt tal-Unjoni, minkejja l-Artikolu 42 tal-Kodi?i tat-Taxxa, dwar il-?lieda kontra l-abbu? f'sitwazzjonijiet domesti?i, g?andu jsir ir-rimbors tat-taxxa f'ras il-g?ajn inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

25 L-imsemmija qorti tesponi, fit-tieni lok li, skont id-dritt nazzjonali, id-dividendi mqassma minn kumpannija sussidjarja ?ermani?a lill-kumpannija omm mhux residenti tag?ha huma, jew fuq talba tal-persuna taxxabbli e?enti mit-taxxa fuq id-d?ul, jew su??etti g?al taxxa minn ras il-g?ajn, li, fuq talba tal-persuna taxxabbli, tista' ti?i rimborsata.

26 Madankollu, skont l-Artikolu 50d(3) tal-EStG, id-dritt g?all-e?enzjoni jew g?ar-rimbors huwa esklu? meta, minn na?a, l-azzjonisti tal-kumpannija omm mhux residenti ma g?andhomx dritt g?all-e?enzjoni jew g?ar-rimbors, jekk ir?evew dawn id-dividendi direttament, u li, min-na?a l-o?ra, wa?da mit-tliet kundizzjonijiet li ?ejjin hija ssodisfatta, ji?ifieri, jekk ma jkunx hemm ra?unijiet ekonomi?i jew ra?unijiet importanti o?ra g?all-interpo?izzjoni tal-kumpannija omm mhux residenti, jekk il-kumpannija omm mhux residenti ma ti?ux iktar minn 10 % tad-d?ul gross totali tag?ha g?as-sena fiskali kkon?ernata tal-attività ekonomika tag?ha stess (b'mod partikolari ma huwiex me?ud mill-attività ekonomika stess ta' din il-kumpannija d?ul li ?ej mill-?estjoni tal-attiv) jew jekk il-kumpannija omm mhux residenti ma tkunx ?adet sehem fl-attività ekonomika ?enerali ma' impri?a organizzata b'mod adegwat, fid-dawl tal-g?an so?jali tag?ha.

27 Din l-istess qorti tispe?ifika li, sabiex ji?i evalwat jekk il-kumpannija omm mhux residenti

te?er?itax attività ekonomika proprja, din il-le?i?lazzjoni tikkunsidra biss is-sitwazzjoni tal-kumpanija omm mhux residenti. Il-karatteristi?i organizzattivi, ekonomi?i jew il-karatteristi?i o?ra importanti tal-impri?i kumpaniji li g?andhom rabtiet ma' din il-kumpanija ma humiex ikkunsidrati. Dan ma jqisx l-istruttura u l-istrate?ija tal-grupp li g?alih din il-kumpanija tappartjeni. Konsegwentement, jaqg?u fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 50d(3) tal-EStG sitwazzjonijiet fejn, f'dan il-grupp, l-ishma jkunu marru b'mod permanenti f'kumpanija omm holding mhux residenti u fejn dan jikkorrispondi g?al strate?ija reali tal-grupp ikkon?ernat.

28 Madankollu, fil-ka? ta' kumpanija omm holding residenti li l-attività hija limitata, l-e?istenza ta' interpo?izzjoni sostenibbli tkun bi??ejjed g?al tali kumpanija sabiex ting?ata t-tpa?ija jew ir-rimbors tat-taxxa.

29 Barra minn hekk, minbarra l-?estjoni tal-assi, il-?estjoni attiva ta' kumpanija ta' leasing, ta' kiri, ta' investiment u ta' finanzjament jew ta' kumpanija holding ma huwiex, fil-ka? ta' kumpanija omm mhux residenti, titqies b?ala li tikkostitwixxi attività ekonomika tag?ha stess, fis-sens tal-Artikolu 50d(3) tal-EStG.

30 Barra minn hekk, sabiex l-e?enzjoni jew ir-rimbors tat-taxxa ji?i rrifjutat, huwa bi??ejjed, skont il-qorti, li l-kumpanija omm mhux residenti tissodisfa wa?da mill-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 50d(3) tal-EStG. F'dan il-ka?, il-le?i?latur ?ermani? jippre?umi, ming?ajr ma jkun possibbli li jikkonfuta din il-pre?unzjoni, li hija skema mhux xierqa.

31 Din il-qorti tiddubita l-kompatibbiltà tal-le?i?lazzjoni nazzjonali mal-libertajiet ta' moviment u D-direttiva ommijiet-sussidjarja. F'dan il-kuntest, hija tqis li ?-?ew? kaw?i prin?ipali jirrigwardaw il-libertà ta' stabbiliment, ladarba l-kumpaniji omm kkon?ernati li g?andhom sehem li jiggarrantulhom influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet tas-sussidjarja ?ermani?a tag?hom.

32 L-imsemmija qorti tqis li l-Artikolu 50d(3) tal-EStG jikkostitwixxi ostakolu g?al-libertà ta' stabbiliment u hija tiddubita li r-ra?uni ta' interess ?enerali marbuta mal-?lieda kontra l-evitar tat-taxxa tista' ti??ustifika dan l-ostakolu, peress li, minn na?a, taqa' ta?t dan l-artikolu kumpanija mhux residenti li ma tkunx ir-ri?ultat ta' skema purament artifi?jali, nieqsa minn realtà ekonomika u li, min-na?a l-o?ra, li l-imsemmi artikolu jistabbilixxi pre?unzjoni inkonfutabbli ta' abbu? jew ta' frodi.

33 Fir-rigward tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, il-qorti tar-rinviju tenfasizza li hemm diskrepanza bejn il-ver?jonijiet lingwisti?i differenti tal-Artikolu 1(2) tag?ha, billi l-formulazzjoni ta' dan l-artikolu fil-ver?joni bil-lingwa ?ermani?a – kuntrarjament g?al dik ta' ver?jonijiet lingwisti?i o?ra b?alma huma l-ver?jonijiet bil-lingwa Spanjola, Ingli?a, Fran?i?a jew bit-Taljana – ma g?andhiex il-kelma “me?tie?a”. Din il-qorti tqis li, minkejja din id-diver?enza, il-kun?ett ta' abbu? fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, g?andu, fi kwalunkwe ka?, ji?i interpretat fid-dawl tad-dritt primarju tal-Unjoni.

34 Huwa f'dawn i?-?irkustanzi li l-Finanzgericht Köln (il-Qorti tal-Finanzi ta' Köln) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemu u li tag?mel id-domandi preliminari li ?ejjin lill-Qorti tal-?ustizzja, essenzjalment identi?i fi?-?ew? kaw?i:

“1) L-Artikolu 43 KE, moqri flimkien mal-Artikolu 48 KE (illum l-Artikolu 49 TFUE, moqri flimkien mal-Artikolu 54 TFUE), jipprekludi dispożizzjoni fiskali nazzjonali, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tirrifjuta l-eżenzjoni ta' lasijiet ta' dividendi mit-taxxa fuq id-d'ul mill-kapital lil kumpannija omm barranija li l-uniku azzjonist tagħha għandu r-residenza tiegħu fit-territorju nazzjonali [Kawża C?504/16] [(lil kumpannija omm barranija spearatata fit-tul b'al kumpannija holding fi dan grupp li jeżerċita attività fl-Istat fejn għandha s-sede tagħha)] meta l-ishma f'din il-kumpannija jkunu miżmuma minn persuni li ma jkollhomx dritt għar-rimbors jew għall-eżenzjoni jekk huma jirrievu d-d'ul direttament, u

- meta ma jkunx hemm raġunijiet ekonomiċi jew raġunijiet importanti oħra li jiġustifikaw l-interpożizzjoni tal-kumpannija barranija, jew
- meta l-kumpannija omm barranija ma tkunx tiżenera iktar minn 10 % tad-d'ul gross totali tagħha tas-sena kkonfermata permezz tal-attività ekonomika tagħha stess (b'mod partikolari ma huwiex iżenerat mill-attività ekonomika tal-kumpannija stess d'ul idderivat mill-estjoni tal-attivi), jew
- il-kumpannija omm barranija ma tkunx tipparteċipa fl-attività ekonomika ġenerali ma' impriża organizzata b'mod adegwat fid-dawl tal-għan korporattiv tagħha, filwaqt li l-eżenzjoni tingħata lill-kumpanniji omm stabbiliti fit-territorju nazzjonali irrispettivament mill-kundizzjonijiet indikati hawn fuq?

2) L-Artikolu 5(1), moqri flimkien mal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 90/435/KEE, jipprekludi dispożizzjoni nazzjonali, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tirrifjuta l-eżenzjoni ta' lasijiet ta' dividendi mit-taxxa fuq id-d'ul mill-kapital lil kumpannija omm barranija li l-uniku azzjonist tagħha għandu r-residenza tiegħu fit-territorju nazzjonali, [Kawża C?504/16] [(lil kumpannija omm barranija spearatata fit-tul b'al kumpannija holding fi dan grupp li jeżerċita attività fl-Istat fejn għandha s-sede tagħha)] meta l-ishma f'din il-kumpannija jkunu miżmuma minn persuni li ma jkollhomx dritt għar-rimbors jew għall-eżenzjoni jekk huma jirrievu d-d'ul direttament, u

- meta ma jkunx hemm raġunijiet ekonomiċi jew raġunijiet importanti oħra li jiġustifikaw l-interpożizzjoni tal-kumpannija barranija, jew
- meta l-kumpannija omm barranija ma tkunx tiżenera iktar minn 10 % tad-d'ul gross totali tagħha tas-sena kkonfermata permezz tal-attività ekonomika tagħha stess (b'mod partikolari ma huwiex iżenerat mill-attività ekonomika tal-kumpannija stess d'ul idderivat mill-estjoni tal-attivi), jew
- il-kumpannija omm barranija ma tkunx tipparteċipa fl-attività ekonomika ġenerali ma' impriża organizzata b'mod adegwat fid-dawl tal-għan korporattiv tagħha,

filwaqt li l-eżenzjoni tingħata lill-kumpanniji omm stabbiliti fit-territorju nazzjonali irrispettivament mill-kundizzjonijiet indikati hawn fuq?”

35 B'deċiżjoni tal-President tal-Qorti tas-6 ta' April 2017, il-Kawżi C?504/16 u C?613/16 ingħaqdu għall-finijiet tal-proċedura orali u tas-sentenza.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

36 Il-Gvern Ġermaniż isostni li d-domandi magħmula f'dawn iż-żewġ kawżi, sa fejn jikkonfermaw l-Artikolu 50d(3) kollu tal-EStG, imorru lil hinn minn dak li huwa meżtie għall-finijiet li

jkun ri?olt it-tilwim pendenti quddiem il-qorti tar-rinviju.

37 Fir-rigward tal-Kaw?a C-504/16, dan il-gvern jikkunsidra li l-unika domanda li g?andha ting?ata risposta hija jekk il-libertà ta' stabbiliment u l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarja, moqrija flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva, jipprekludux "dispo?izzjoni fiskali nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li tirrifjuta l-e?enzjoni ta' ?lasijiet ta' dividendi mit-taxxa fuq id-d?ul mill-kapital lil kumpannija omm barranija li l-uniku azzjonist tag?ha g?andu r-residenza tieg?u fit-territorju nazzjonali, meta l-ishma f'din il-kumpannija jkunu mi?muma minn persuni li ma jkollhomx dritt g?ar-rimbors jew g?all-e?enzjoni jekk huma jir?ievu d-d?ul direttament u fuq il-ba?i li l-kumpannija omm barranija ma te?er?itax attività ekonomika proprja li tmur lil hinn mis-sempli?i pussess ta' ishma, u li, barra minn hekk, ra?unijiet ekonomi?i jew ra?unijiet importanti o?ra li ji??ustifikaw l-interpo?izzjoni tag?ha bejn is-sie?eb nazzjonali u s-sussidjarja nazzjonali huma nieqsa".

38 Fir-rigward tal-Kaw?a C-613/16, skont l-imsemmi gvern, l-unika domanda li g?andha ting?ata risposta hija jekk il-libertà tal-istabbiliment u l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, moqri flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva, jipprekludu "dispo?izzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tirrifjuta l-e?enzjoni ta' ?lasijiet ta' dividendi mit-taxxa fuq id-d?ul mill-kapital lil kumpannija omm barranija speparata fit-tul, li tmur lil hinn mis-sempli?i pussess ta' ishma u li wkoll ma g?andhiex uffij?i jew persunal tag?ha stess".

39 G?andu jittfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita, il-pro?edura stabbilita mill-Artikolu 267 TFUE hija strument ta' kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-?ustizzja u l-qrati nazzjonali, li permezz tieg?u l-Qorti tal-?ustizzja tag?ti lill-qrati nazzjonali l-elementi ta' interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li huma ne?essarji g?aliohm sabiex jidde?iedu l-kaw?i mressqa quddiemhom (sentenza tat-8 ta' Di?embru 2016, *Eurosaneamientos et*, C-532/15 u C-538/15, EU:C:2016:932, punt 26 u l-?urisprudenza ??itata).

40 Fil-kuntest ta' din il-kooperazzjoni, hija biss il-qorti nazzjonali, li quddiemha tkun tressqet il-kaw?a u li g?andha tassumi r-responsabbiltà tad-de?ijoni ?udizzjarja sussegwenti, li g?andha tevalwa, fid-dawl tal-karatteristi?i tal-kaw?a, kemm in-ne?essità ta' de?ijoni preliminari sabiex tkun tista' tag?ti s-sentenza tag?ha kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li hija tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja. Konsegwentement, sakemm id-domandi mag?mula jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-?ustizzja, b?ala regola, hija marbuta li tidde?iedi (sentenza tat-8 ta' Di?embru 2016, *Eurosaneamientos et*, C-532/15 u C-538/15, EU:C:2016:932, punt 27 u l-?urisprudenza ??itata).

41 Minn dan isegwi li d-domandi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mag?mula mill-qorti nazzjonali fil-kuntest le?i?lattiv u fattwali li hija tiddefinixxi ta?t ir-responsabbiltà tag?ha, kuntest li ma huwiex id-dmir tal-Qorti tal-?ustizzja li tivverifika l-e?attezza tieg?u, igawdu minn pre?unzjoni ta' rilevanza. I?-?a?da, mill-Qorti tal-?ustizzja, ta' domanda mag?mula minn qorti nazzjonali hija possibbli biss jekk jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mitluba ma g?andha ebda rabta mar-realtà jew mas-su?ett tal-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex g?ad-dispo?izzjoni tag?ha punti ta' fatt u ta' li?i ne?essarji sabiex tirrispondi utilment g?ad-domandi li jkunu sarulha (sentenza tat-8 ta' Di?embru 2016, *Eurosaneamientos et*, C-532/15 u C-538/15, EU:C:2016:932, punt 28 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

42 Issa, g?andu ji?i kkonstatat, f'dan ir-rigward li, fi?-?ew? kaw?i prin?ipali, il-qorti tar-rinviju spjegat fid-dettall ir-ra?uni g?alieux hija qieset li kien ne?essarju li tirrispondi d-domanda tal-kompatibbiltà tad-dispo?izzjonijiet kollha tal-Artikolu 50d(3) tal-EStG sabiex tidde?iedi f'dawn it-tilwimiet li hija adita bihom. G?alhekk, ma jidhirx li d-domandi mag?mula ma humiex ta' interess g?as-soluzzjoni ta' dawn it-tilwimiet.

43 F'dawn i?-?irkustanzi, hemm lok li ting?ata risposta g?ad-domandi mag?mula mill-Finanzgericht Köln (il-Qorti tal-Finanzi ta' Köln).

Fuq il-mertu

44 Permezz tad-domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, moqrija flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva, minn na?a wa?da, u l-Artikolu 49 TFUE, min-na?a l-o?ra, g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni fiskali ta' Stat Membru, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li, meta ishma f'kumpannija omm mhux residenti huma mi?muma minn persuni li ma jkunux intitolati g?ar-rimbors jew g?all-e?enzjoni minn taxxa minn ras il-g?ajn jekk huma ir?evew direttament id-dividendi minn sussidjarja residenti, jirrifjuta, fil-ka? fejn wa?da mill-kundizzjonijiet stabbiliti minn din il-le?i?lazzjoni tkun issodisfatta, l-e?enzjoni tal-?lasijiet tad-dividendi mit-taxxa fuq id-d?ul kapitali lil din il-kumpannija omm.

Fuq l-applikabbiltà tad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat FUE

45 Peress li d-domandi mag?mula jirrigwardaw kemm dispo?izzjonijiet tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji kif ukoll dawk tat-Trattat TFUE u li, skont ?urisprudenza stabbilita, kull mi?ura nazzjonali f'qasam li kien is-su??ett ta' armonizzazzjoni e?awrjenti fil-livell tal-Unjoni Ewropea g?andha ti?i evalwata fid-dawl tad-dispo?izzjonijiet ta' din il-mi?ura ta' armonizzazzjoni u mhux dik tad-dritt primarju, g?andu ji?i spe?ifikat li l-Qorti tal-?ustizzja qieset li l-Artikolu 1(2) ta' din id-direttiva ma joperawx tali armonizzazzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punti 15 sa 17).

46 Minn dan kollu jirri?ulta li le?i?lazzjoni, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tista' ti?i evalwata fir-rigward mhux biss tad-dispo?izzjonijiet tal-imsemmija direttiva, i?da wkoll tad-dispo?izzjonijiet rilevanti tad-dritt primarju.

Dwar l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, moqri flimkien mal-Artikolu 5 ta' din id-direttiva

47 Preliminarjament, g?andu ji?i ppre?i?at li, f'dan il-ka? ma kienx ikkontestat, minn na?a, li l-kumpanniji inkwistjoni fi?-?ew? kaw?i prin?ipali jaqg?u fid-Direttiva ommijiet-sussidjarji u, min-na?a l-o?ra, li d-dividendi mqassma minn Deister elektronik lil Traxx kif ukoll dawk imqassma minn temp-team Personal u Juhler Holding jid?lu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva.

48 Id-Direttiva ommijiet-sussidjarji, hekk kif jirri?ulta mit-tielet premessa tag?ha, hija inti?a li, permezz tal-istabbiliment ta' sistema fiskali komuni, telimina kull penalizzazzjoni tal-kooperazzjoni bejn kumpanniji ta' Stati Membri differenti meta pparagunata mal-kooperazzjoni bejn kumpanniji tal-istess Stat Membru u li, b'dan il-mod, tiffa?ilita l-formazzjoni ta' grupp ta' kumpanniji fil-livell tal-Unjoni. Din id-direttiva hija inti?a g?aldaqstant sabiex ti?gura n-newtralità, fil-livell fiskali, tat-tqassim ta' profitti minn kumpannija stabbilita fi Stat Membru lill-kumpannija omm tag?ha stabbilita fi Stat Membru ie?or (sentenza tat-8 ta' Marzu 2017, Wereldhave Belgium et, C448/15, EU:C:2017:180, punt 25 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

49 Għal dan il-għan, il-*q*ames premissa tal-imsemmija direttiva tipprevedi li, sabiex ti*q* gurata n-newtralità fiskali, għandhom ji*q*u e*q*entati mit-taxxa f'ras il-għajn il-profitti li kumpannija sussidjarja tqassam lill-kumpannija omm tagħha.

50 Fuq din il-bażi, sabiex ti*q* evitata t-taxxa doppja, l-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva jqajjem il-prin*q*ipju tal-projbizzjoni tat-taxxi f'ras il-għajn fuq il-profitti mqassma minn sussidjarja stabbilita fi Stat Membru lill-kumpannija omm tagħha stabbilita fi Stat Membru ie*q*or (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, *Eqiom u Enka*, C-6/16, EU:C:2017:641, punt 22 kif ukoll il-*q*urisprudenza *q*itata).

51 Meta pprojbixxa lill-Istati Membri li jintaxxaw f'ras il-għajn il-profitti mqassma minn sussidjarja residenti lill-kumpannija omm mhux residenti tagħha, dan l-artikolu tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji jillimita l-kompetenza tal-Istati Membri fir-rigward tat-tassazzjoni tal-profitti mqassma mill-kumpanniji stabbiliti fit-territorju tagħhom lill-kumpanniji stabbiliti fi Stat Membru ie*q*or (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, *Eqiom u Enka*, C-6/16, EU:C:2017:641, punt 23 kif ukoll il-*q*urisprudenza *q*itata).

52 B'hekk, peress li d-Direttiva ommijiet-sussidjarji ttendi li ttaffi t-trattament fiskali ta' kooperazzjoni transkonfinali fi *q*dan l-Unjoni, l-Istati Membri ma jistgħux unilateralmnt jintrodu*q*u mi*q*uri restrittivi u jissu*q*ettaw id-dritt li jibbenefikaw mill-e*q*enzjoni ta' taxxa f'ras il-għajn skont l-Artikolu 5(1) għal kundizzjonijiet differenti (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-17 ta' Ottubru 1996, *Denkavit et*, C-283/94, C-291/94 u C292/94, EU:C:1996:387, punt 26, kif ukoll tas-7 ta' Settembru 2017, *Eqiom u Enka*, C-6/16, EU:C: 2017:641, punt 24 kif ukoll il-*q*urisprudenza *q*itata).

53 Madankollu, l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, billi jagħti lill-Istati Membri l-possibbiltà li japplikaw dispo*q*izzjonijiet nazzjonali jew konvenzjonali sabiex jipprevjenu l-frodi u l-abbu*q*i, jistabbilixxi deroga mir-regoli fiskali previsti minn din id-direttiva.

54 Fir-rigward ta' dan l-Artikolu 1(2), għandu ji*q*i rrilevat li l-qorti tar-rinviju rreferiet għall-e*q*istenza ta' diver*q*enza bejn il-ver*q*onijiet lingwisti*q*i differenti ta' dan l-artikolu, sa fejn il-ver*q*oni bil-lingwa *q*ermani*q*a ta' dan l-Artikolu 1(2), b'mod differenti fost o*q*rajn, mill-ver*q*onijiet bil-lingwa Spanjola, dik Ingli*q*a, Fran*q*i*q*a jew Taljana, ma tu*q*ax il-kelma "me*q*tie*q*a".

55 F'dan ir-rigward, għandu ji*q*i kkonstatat li, għall-interpretazzjoni tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, ma huwix importanti li l-kelma "me*q*tie*q*a" ma tinsabx fil-ver*q*oni bil-lingwa *q*ermani*q*a tiegħu. Fil-fatt, l-Istati Membri jistgħu, fi kwalunkwe ka*q*, je*q*er*q*itaw il-possibbiltà mogħtija lillhom minn dan l-artikolu biss fl-osservanza tal-prin*q*ipji *q*enerali tad-dritt tal-Unjoni u, b'mod partikolari, tal-prin*q*ipju ta' proporzjonalità (ara b'analo*q*ija, is-sentenza tas-17 ta' Lulju 1997 *Leur-Bloem*, C-28/95, EU:C:1997:369, punti 38 u 43).

56 Issa, l-osservanza ta' dan il-prin*q*ipju jirrikjedi li l-mi*q*uri previsti mill-Istati Membri, sabiex jipprevjenu l-frodi u l-abbu*q*i, għandhom ikunu xierqa biex jintla*q*aq dan l-għan u ma għandhomx imorru lil hinn minn dak li huwa ne*q*essarju sabiex dan jintla*q*aq (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-18 ta' Novembru 1987, *Maizena et*, 137/85, EU:C:1987:493, punt 15, kif ukoll tat-30 ta' *q*unju 2011, *Meilicke et*, C-262/09, EU:C:2011:438, punt 42 u l-*q*urisprudenza *q*itata).

57 Minn dan isegwi li, minkejja l-e*q*istenza tad-diver*q*enza lingwistika msemmija, il-possibbiltà m*q*ollija lill-Istati Membri, skont l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, tista' tkopri biss dispo*q*izzjonijiet nazzjonali jew konvenzjonali me*q*tie*q*a għal dan il-għan.

58 Din l-interpretazzjoni hija wkoll ikkonfermata mill-għan ta' din id-direttiva li, kif jirriżulta mill-punti 48 u 52 ta' din is-sentenza, ittendi li ttaffi ir-reżim fiskali tal-kooperazzjoni transkonfinali fi djan l-Unjoni, sabiex jiġi ffaċilitat il-foqgħien ta' gruppi ta' kumpanniji fil-livell tal-Unjoni.

59 Fir-rigward tal-miżuri għall-prevenzjoni tal-frodi u l-abbużi, fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, għandu jiġi rrilevat li, ladarba din id-dispożizzjoni tippredvi deroga mir-regola ġenerali stabbilita minn din id-direttiva, jiġifieri l-benefiċċju tas-sistema komuni ta' tassazzjoni applikabbli għall-kumpanniji ommijiet u sussidjarji li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmija direttiva, l-imsemmi artikolu għandu jiġi interpretat b'mod restrittiv (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Junju 2010, P. Ferrero e C. u General Beverage Europe, C-338/08 u C-339/08, EU:C:2010:364, punt 45, kif ukoll tat-8 ta' Marzu 2017, Euro Park Service, C-14/16, EU:C:2017:177, punt 49 u l-urisprudenza citata).

60 Il-Qorti tal-ustizzja speċifikat li, sabiex leżiżzjoni tista' titqies b'ala intiża sabiex jiġu evitati l-frodi u l-abbużi, l-għan speċifiku tagħha għandu jkun li jiġi ostakolat a'ir li jikkonsisti fil-foqgħien ta' skemi purament artifiċjali, mingħajr realtà ekonomika, li l-għan tagħom huwa li jittie'ed benefiċċju indebitu minn vantaġġi fiskali (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C-6/16, EU:C:2017:641, punt 30 kif ukoll il-urisprudenza citata).

61 B'hekk, preżunzjoni ġenerali ta' frodi u ta' abbuż ma tista' tiġi ustifika la miżura fiskali li tippredvi l-għanijiet ta' direttiva, u lanqas miżura fiskali li tippredvi l-eżerizzju ta' libertà fundamentali ggarantita mit-Trattat (sentenzi tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C-6/16, EU:C:2017:641, punt 31 u l-urisprudenza citata).

62 Sabiex jiġi vverifikat jekk tranżazzjoni jkollhiex għan ta' frodi u ta' abbuż, l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti ma jistgħux jikkontaw ruħom li japplikaw kriterji ġenerali stabbiliti minn qabel, i'da għandhom iwettqu eżami individwali tat-tranżazzjoni kkonfermata kollha. L-istabbiliment ta' miżura fiskali li għandha portata ġenerali li awtomatikament teskludi ġerti kategoriji ta' persuni taxxabli mill-vantaġġi fiskali, mingħajr ma l-amministrazzjoni fiskali tkun obbligata li tippredvi l-inqas prova prima facie jew indikazzjoni ta' frodi u ta' abbuż, imur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jiġu evitati l-frodi u l-abbużi (sentenzi tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C-6/16, EU:C:2017:641, punt 32 kif ukoll il-urisprudenza citata).

63 Fir-rigward tal-leżiżzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali, mill-proċessi disponibbli lill-Qorti tal-ustizzja jirriżulta li, meta ishma f'kumpannija omm mhux residenti huma miżura minn persuni li ma humiex intitolati għall-eżerizzjoni ta' taxa f'ras il-għajn jekk huma direttament irrevew dividendi minn sussidjarja stabbilita fil-ġermanja, din il-leżiżzjoni tissuġġetta l-għoti tal-benefiċċju tal-vantaġġi fiskali tal-eżerizzjoni mit-taxxa minn ras il-għajn prevista fl-Artikolu 5(2)1, tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, għar-rekwiżit li l-ebda wa'da mit-tliet kundizzjonijiet stabbiliti f'dik il-leżiżzjoni ma tkun issodisfatta, jiġifieri jekk raġunijiet ekonomiċi jew raġunijiet importanti oħra li jiġi ustifikaw l-interpożizzjoni tal-kumpannija omm mhux residenti huma nieqsa, jekk il-kumpannija omm mhux residenti tirġievi mhux iktar minn 10 % tad-dul gross totali tagħha fis-sena finanzjarja li tikkonferma l-attività ekonomika tagħha stess, jew jekk il-kumpannija omm mhux residenti ma tipparteċipax fl-attività ekonomika ġenerali ma' impriża organizzata b'mod xieraq fid-dawl tal-iskop ta' negozju tagħha, mingħajr ma jitqiesu l-karatteristiċi organizzattivi, ekonomiċi jew oħrajn importanti tal-impriża li għandhom rabtiet mal-kumpannija omm mhux residenti. Barra minn hekk, kumpannija omm mhux residenti ma titqiesx b'ala li teżerġita attività ekonomika proprja meta tiegħu dul gross mill-estjoni ta' attivi jew tittrasferixxi l-attivitajiet prinċipali tagħha lil terzi.

64 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat, fl-ewwel lok, li l-leżiżzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma għandhiex b'ala għan speċifiku li teskludi mill-benefiċċju ta' vantaġġi fiskali l-iskemi purament artifiċjali li l-għan tagħom huwa li jittie'ed benefiċċju indebitu minn dan il-vantaġġi, i'da

hija inti? a, b' mod ?enerali, g?al kull sitwazzjoni fejn ishma f'kumpannija omm mhux residenti jin? ammu minn persuni li ma humiex intitolati g?al tali e?enzjoni jekk jir? ievu d-dividendi direttament.

65 Issa, il-fatt biss li tali ishma jin? ammu minn tali persuni ma jimplikax, fih innifsu, li hemm skema purament artifi?jali, nieqsa minn realtà ekonomika, ma? luqa biss sabiex tibbenefika indebitament minn vanta?? fiskali.

66 F'dan ir-rigward, huwa bi??ejjed li ji?i spe?ifikat li ma jirri?ulta minn ebda dispo?izzjoni tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji li t-trattament fiskali rri?ervat lill-persuni li g?andhom ishma f'kumpannija omm residenti fl-Unjoni jew li l-ori?ini ta' dawn il-persuni jkollhom xi effett kwalunkwe fuq id-dritt ta' dawn il-kumpanniji li jibba?aw ru?hom fuq vanta??i fiskali previsti minn din id-direttiva.

67 Barra minn hekk, g?andu ji?i rrilevat li l-kumpannija omm mhux residenti hija, fi kwalunkwe ka?, su??etta g?al-le?i?lazzjoni fiskali tal-Istat Membru li fit-territorju tieg?u hija stabbilita (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?324/16, EU:C:2002:641, punt 35 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

68 Fit-tieni lok, il-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tissu??etta l-g?oti tal-e?enzjoni mit-taxxa minn ras il-g?ajn prevista fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji g?ar-reqwi?it li l-ebda wa?da mit-tliet kundizzjonijiet previsti minn din l-istess le?i?lazzjoni, imsemmija fil-punt 63 ta' din is-sentenza, ma tkun issodisfatta.

69 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat, l-ewwel nett, li, meta ssu??ettat l-g?oti tal-benefi??ju ta' din l-e?enzjoni g?al tali rekwi?it, ming?ajr ma l-amministrazzjoni fiskali tkun marbuta li tipprovdi prova *prima facie* tal-assenza ta' motivi ekonomi?i jew ta' frodi jew abbu?, l-imsemmija le?i?lazzjoni tistabilixxi, kif jirri?ulta mill-punt 62 ta' din is-sentenza, pre?unzjoni ?enerali ta' frodi jew ta' abbu? u, b'hekk, ksur tal-g?an li g?andu jintla?a q mid-Direttiva ommijiet-sussidjarji, b' mod partikolari l-Artikolu 5(1) tieg?u, ji?ifieri li jipprevjeni t-tassazzjoni doppja tad-dividendi mqasma minn sussidjarja residenti lill-kumpannija mhux residenti tag?ha mill-Istat Membru ta' residenza ta' din is-sussidjarja, sabiex tiffa?ilita l-kooperazzjoni u li jkun hemm gruppi ta' kumpanniji fil-livell tal-Unjoni.

70 It-tieni nett, peress li din l-istess le?i?lazzjoni, fil-ka?ijiet fejn wa?da mit-tliet kundizzjonijiet stabbiliti fiha ma hijjex issodisfatta, ma tippermettix lill-kumpannija omm mhux residenti l-possibilita' li tipprodu?i provi tal-e?istenza ta' ra?unijiet ekonomi?i, hija tintrodu?i, barra minn hekk, pre?unzjoni inkonfutabbli ta' frodi jew ta' abbu?.

71 It-tielet nett, dawn il-kundizzjonijiet, kemm jekk me?uda individwalment kif ukoll flimkien, ma jistg?ux fihom infushom jimplikaw l-e?istenza ta' frodi jew ta' abbu?.

72 Fil-fatt, f'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li d-Direttiva ommijiet-sussidjarji ma fiha l-ebda rekwi?it dwar in-natura tal-attivita' ekonomika tal-kumpanniji li jaqq?u fil-kamp ta' applikazzjoni tag?ha jew l-ammont ta' d?ul li ?ej mill-attivita' ekonomika proprja tag?hom.

73 Issa, il-fatt li l-attività ekonomika tal-kumpannija omm mhux residenti tikkonsisti fil-?estjoni tal-attivi tas-sussidjarji tag?ha jew li d-d?ul ta' din il-kumpannija omm ?ej biss minn din il-?estjoni ma jistax, fih innifsu, jimplika l-e?istenza ta' skema purament artifi?jali, nieqsa minn kull realtà ekonomika. F'dan il-kuntest, il-fatt li l-?estjoni tal-attivi ma huwix ikkunsidrat li jikkostitwixxi attività ekonomika fil-kuntest tat-taxxa fuq il-valur mi?jud ma huwix ta' importanza, peress li t-taxxa inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali u l-imsemmija taxxa jaqq?u f'kuntesti ?uridi?i distinti, b'kull wie?ed minnhom b'g?anijiet differenti.

74 Barra minn hekk, bil-kontra ta' dak li tipprevedi l-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-konstatazzjoni ta' tali skema tirrikjedi li, fuq ba?i ta' ka? b'ka?, isir e?ami globali tas-sitwazzjoni inkwistjoni, dwar elementi b?all-karatteristi?i organizzattivi, ekonomi?i u l-karatteristi?i l-o?ra importanti tal-grupp ta' kumpanniji li g?alih tappartjeni l-kumpannija omm ikkon?ernata kif ukoll l-istrutturi u l-istrate?iji ta' dan il-grupp.

75 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, g?andu ji?i kkonstatat li l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, moqri flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni fiskali nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

Dwar il-libertà applikabbli

76 Mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-kwistjoni tat-trattament fiskali ta' dividendi tista' taqa' kemm ta?t il-libertà ta' stabbiliment kif ukoll ta?t il-moviment liberu tal-kapital (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 39 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

77 Fir-rigward tal-kwistjoni jekk le?i?lazzjoni nazzjonali taqax ta?t wa?da jew l-o?ra mil-libertajiet ta' moviment, hemm lok li jittie?ed inkunsiderazzjoni l-g?an tal-le?i?lazzjoni inkwistjoni (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 39 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

78 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à kkunsidrat li le?i?lazzjoni nazzjonali li hija inti?a li tapplika biss g?all-ishma li jippermettu li ti?i e?er?itata influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet ta' kumpannija u li ji?u ddeterminati l-attivitàjiet tag?ha, taqa' ta?t id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment. Min-na?a l-o?ra, dispo?izzjonijiet nazzjonali li japplikaw g?al ishma miksuba biss bl-intenzjoni li jsir investiment finanzjarju ming?ajr l-intenzjoni li jkun hemm influwenza fuq it-tmexxija u l-kontroll tal-impri?a g?andhom ji?u e?aminati esklu?ivament fir-rigward tal-moviment liberu tal-kapital (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 41 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

79 F'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-le?i?lazzjoni fiskali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali kienet applikabbli g?all-kumpanniji li kienu j?ommu tal-inqas 15 % tal-kapital tas-sussidjarji tag?hom. Min-na?a l-o?ra, din id-de?i?joni ma tinkludix informazzjoni dwar l-g?an ta' din il-le?i?lazzjoni.

80 Dan is-sehem mhux ne?essarjament timplika li l-kumpannija li ??ommha te?er?ita influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet tal-kumpannija li tqassam id-dividendi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 43 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

81 F'dawn i?-?irkustanzi, hemm lok li jittie?du inkunsiderazzjoni elementi fattwali tal-ka? ine?ami sabiex ji?i ddeterminat jekk is-sitwazzjoni inti?a mill-kaw?a prin?ipali taqax ta?t wa?da jew

I-o?ra minn dawn il-libertajiet ta' moviment (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 44 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

82 F'dak li jirrigwarda, fl-ewwel lok, il-Kaw?a C?504/16, mill-pro?ess disponibbli lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li Traxx kellha, fi?-?mien tal-fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sehem mill-inqas ta' 26.5 % f'Deister elektronik. F'dan il-ka?, ma huwiex ikkontestat li tali sehem jag?ti lil din l-ewwel kumpannija influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet tat-tieni kumpannija, li tippermettilha li tiddetermina l-attivitajiet tag?ha. G?aldaqstant, il-le?i?lazzjoni nazzjonali applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali g?andha ti?i e?aminati fir-rigward tal-libertà ta' stabbiliment.

83 F'dak li jirrigwarda, fit-tieni lok, il-Kaw?a C?613/16, mill-pro?ess disponibbli lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li Juhler Holding kellha, fi?-?mien tal-fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-kapital kollu ta' temp-team Personal. G?aldaqstant, g?andu ji?i kkonstatat li dan is-sehem kien jag?ti lil din l-ewwel wa?da minn dawn il-kumpanniji influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet tat-tieni wa?da, li tippermettilha li tiddetermina l-attivitajiet tag?ha. Konsegwentement, il-le?i?lazzjoni nazzjonali applikabbli g?al dawn l-ishma g?andha, f'din il-kaw?a wkoll, ti?i e?aminata fid-dawl tal-libertà ta' stabbiliment.

84 F'dan il-kuntest, g?andu ji?i ??arat li l-ori?ini tal-azzjonisti tal-kumpanniji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma taffettwax id-dritt ta' dawn il-kumpanniji li jinvokaw il-libertà ta' stabbiliment. F'dan ir-rigward, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li ma jirri?ulta minn ebda dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni li l-ori?ini tal-azzjonisti, kemm jekk huma persuni fi?i?i jew ?uridi?i, tal-kumpanniji residenti fl-Unjoni jkollha effett fuq id-dritt ta' dawn il-kumpanniji li jag?mlu u?u minn din il-libertà (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017: 641, punt 48 u l-?urisprudenza ??itata). Issa, fil-kaw?i prin?ipali, huwa pa?ifiku li l-kumpanniji ommijiet kkon?ernati huma kumpanniji stabbiliti fl-Unjoni. Konsegwentement, dawn il-kumpanniji jistg?u jibba?aw rwie?hom fuq il-libertà ta' stabbiliment.

85 Minn dan isegwi li hemm lok li d-domandi mag?mula jing?ataw risposta fid-dawl tal-libertà ta' stabbiliment.

Fuq il-libertà ta' stabbiliment

86 Il-libertà ta' stabbiliment, li l-Artikolu 49 TFUE rrikonoxxa li?-?ittadini tal-Unjoni, tinkludi g?alihom l-a??ess g?all-attivitajiet b?ala persuni li ja?dmu g?al rashom kif ukoll li jikkostitwixxu u li jmexxu impri?i, ta?t l-istess kundizzjonijiet b?al dawk iddefiniti mil-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru ta' stabbiliment g?a?-?ittadini tieg?u stess. Din tinkludi, konformement mal-Artikolu 54 TFUE, g?all-kumpanniji kkostitwiti b'konformità mal-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru u li jkollhom is-sede tag?hom, l-amministrazzjoni ?entrali tag?hom jew l-istabbiliment prin?ipali tag?hom ?ewwa l-Unjoni, id-dritt li je?er?itaw l-attività tag?hom fl-Istat Membru kkon?ernat permezz ta' sussidjarja, ta' ferg?a jew ta' a?enzija (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 52 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

87 Fir-rigward tat-trattament fl-Istat Membru ospitanti, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, peress li t-tieni sentenza tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 49 TFUE t?alli b'mod espli?itu lill-operaturi ekonomi?i l-possibbiltà li jag???lu liberament il-forma legali xierqa g?all-e?er?izzju tal-attivitajiet tag?hom fi Stat Membru ie?or, din l-g?a?la libera ma g?andhiex ti?i limitata minn dispo?izzjonijiet fiskali diskriminatorji (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 53 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

88 Barra minn hekk, g?andhom jitqiesu b?ala restrizzjonijiet g?al-libertà ta' stabbiliment il-mi?uri kollha li jipprojbixxu, jostakolaw jew irendu inqas attraenti l-e?er?izzju ta' din il-libertà (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 54 kif ukoll il-

urisprudenza (itata).

89 F'dan il-każ, mill-proċessi disponibbli lill-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li huwa biss meta sussidjarja residenti tqassam profitti lil kumpannija omm mhux residenti li l-għoti tal-benefiċċju tal-eżenzjoni mit-taxxa minn ras il-għajn previst fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji huwa suġġett għar-rekwiżit previst mil-leġiżlazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali.

90 Tali differenza fit-trattament, kif irrilevat il-qorti tar-rinviju, tista' tiddisswadi kumpannija omm mhux residenti milli teferita, fil-fermanja, attività ekonomika permezz ta' sussidjarja stabbilita f'dan l-Istat Membru u tikkostitwixxi, għalhekk, ostakolu għal-libertà ta' stabbiliment.

91 Tali ostakolu jista' jiġi ammess biss jekk jikkonferma sitwazzjonijiet li ma humiex oġġettivament paragonabbli jew jekk huwa ġustifikat minn raġunijiet imperattivi ta' interess ġenerali rrikonoxxuti mid-dritt tal-Unjoni. Huwa wkoll neċessarju, f'dan il-każ, li l-ostakolu jkun xieraq sabiex jiggarantixxi li jintlaqas l-għajn li huwa jfittex li jilqas u li ma jmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaqas dan il-għajn (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 578 kif ukoll il-urisprudenza (itata)).

92 Fir-rigward tan-natura paragonabbli tas-sitwazzjoni ta' kumpannija residenti u ta' dik ta' kumpannija mhux residenti li jirriżultu dividendi minn sussidjarja residenti, għandu jiġi ppreżentat li l-eżenzjoni tat-taxxa f'ras il-għajn tal-profitti mqassma minn sussidjarja lill-kumpannija omm tagħha hija intiża, hekk kif issemma fil-punt 50 ta' din is-sentenza, sabiex tiġi evitata taxxa doppja jew taxxa marbuta ta' dawn il-profitti.

93 Għalkemm il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat, fir-rigward tal-miżuri previsti minn Stat Membru sabiex jipprevjeni jew inaqqas it-tassazzjoni b'ala katina jew it-taxxa doppja tal-profitti mqassma minn kumpannija residenti, li l-azzjonisti benefiċċjarji residenti ma jinsabux neċessarjament f'sitwazzjoni li hija paragonabbli ma' dik tal-azzjonisti benefiċċjarji residenti ta' Stat Membru ieor, hija ppreżentat ukoll li, peress li Stat Membru jeferita l-kompetenza fiskali tiegħu mhux biss fuq id-dul tal-azzjonisti residenti, iżda wkoll fuq dak tal-azzjonisti mhux residenti, għad-dividendi li huma jirriżultu minn kumpannija residenti, is-sitwazzjoni ta' dawn l-azzjonisti mhux residenti tersaq lejn dik tal-azzjonisti residenti (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 59 kif ukoll il-urisprudenza (itata)).

94 Fil-kawża prinċipali, peress li r-Repubblika Federali tal-fermanja għażlet li teferita l-kompetenza fiskali tagħha fuq il-profitti mqassma mis-sussidjarja residenti lill-kumpannija omm mhux residenti, hemm lok li jiġi kkunsidrat li din il-kumpannija omm mhux residenti, sa fejn tikkonferma d-dividendi, tinsab f'sitwazzjoni paragonabbli ma' dik ta' kumpannija omm residenti.

95 F'dak li jikkonferma l-ġustifikazzjoni u l-proporzjonalità tal-ostakolu, ir-Repubblika Federali tal-fermanja ssostni li dan huwa ġustifikat kemm mill-għajn ta' qlieda kontra l-evażjoni u l-evitar tat-taxxa kif ukoll minn dak intiż li jiġgura tqassim ekwilibrat tas-setgħa ta' tassazzjoni bejn l-Istati Membri.

96 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat, minn naħa, li l-għajn intiż tal-qlieda kontra l-evażjoni u l-evitar tat-taxxa u dak intiż sabiex jitgħares tqassim ekwilibrat tas-setgħa ta' tassazzjoni bejn l-Istati Membri huma marbuta, u, min-naħa l-oħra li dawn jistgħu, peress li jikkostitwixxu raġunijiet imperattivi ta' interess ġenerali, jiġustifikaw ostakolu għall-eferizzju tal-libertajiet ta' moviment iggarantiti mit-Trattat (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C?6/16, EU:C:2017:641, punt 63 kif ukoll il-urisprudenza (itata)).

97 Madankollu, għandu jiġi kkonstatat li l-għajn intiż tal-qlieda kontra l-evażjoni u l-evitar tat-taxxa, kemm jekk invokat skont l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji jew b'ala

għustifikazzjoni ta' ostakolu għad-dritt primarju, għandu l-istess portata (sentenza tas-7 ta' Settembru 2017, Eqiom u Enka, C-6/16, EU:C:2017:641, punt 63 kif ukoll il-urisprudenza oħra). Għaldaqstant, il-kunsiderazzjonijiet imsemmija fil-punti 60 sa 74 ta' din is-sentenza japplikaw ukoll f'dak li jikkonferma din il-libertà.

98 Barra minn hekk, fir-rigward tat-tqassim ibbilanċjat tas-setgħa ta' tassazzjoni bejn l-Istati Membri, għandu jkun speċifikat li, billi tipprojbixxi lill-Istati Membri milli jimponu taxxa minn ras il-għajn fuq il-profitti mqassma minn sussidjarju residenti lill-kumpannija omm mhux residenti tagħha, id-direttiva ommijiet-sussidjarji prinċipali tirregola l-kwistjoni ta' dan it-tqassim.

99 Għaldaqstant, l-għan tal-impediment kontra l-evalwazzjoni u l-evitar tat-taxxa u dak li jiġi ssalvagwardjat tqassim ibbilanċjata tas-setgħa ta' tassazzjoni bejn l-Istati Membri ma jistgħux, fiż-żirkustanzi, jiġi għustifikaw ostakolu għal-libertà ta' stabbiliment.

100 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti, għandha tingħata risposta għad-domanda magħmula li l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva ommijiet-sussidjarji, moqri flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva, minn naqsa waqda, u l-Artikolu 49 TFUE, min-naqsa l-oħra, għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leżijonijiet fiskali ta' Stat Membru, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li, meta ishja f'kumpannija omm mhux residenti huma miqsuma minn persuni li ma jkunux intitolati għar-rimbors jew għall-eżenzjoni minn taxxa minn ras il-għajn jekk huma direttament irrevew id-dividendi oħrin minn sussidjarja residenti, jirrifjuta, fil-każ fejn waqda mill-kundizzjonijiet stabbiliti minn din il-leżijonijiet tkun issodisfatta, l-eżenzjoni tal-impediment tad-dividendi mit-taxxa fuq id-dawl kapitali lil din il-kumpannija omm.

Fuq l-ispejje

101 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeżiedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-impediment, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiġi allsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-impediment (Is-Sitt Awla) taqta' u tiddeżiedi:

L-Artikolu 1(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 90/435/KEE tat-23 ta' Lulju 1990 dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-każ tal-kumpanniji prinċipali u sussidjarji ta' Stati Membri differenti, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/98/KE tat-20 ta' Novembru 2006, moqri flimkien mal-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva, minn naqsa waqda, u l-Artikolu 49 TFUE, min-naqsa l-oħra, għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leżijonijiet fiskali ta' Stat Membru, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li, meta ishja f'kumpannija omm mhux residenti huma miqsuma minn persuni li ma jkunux intitolati għar-rimbors jew għall-eżenzjoni minn taxxa minn ras il-għajn jekk huma direttament irrevew id-dividendi oħrin minn sussidjarja residenti, jirrifjuta, fil-każ fejn waqda mill-kundizzjonijiet stabbiliti minn din il-leżijonijiet tkun issodisfatta, l-eżenzjoni tal-impediment tad-dividendi mit-taxxa fuq id-dawl kapitali lil din il-kumpannija omm.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-ġermaniż.